

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 7.

V Ljubljani, dne 6. aprila 1912.

Letnik V.

Podzveza Orlov za Primorsko svojim okrožjem in odsekom za Veliko noč.

Duh liberalizma, ki noče poznati nobene ne božje ne svetne oblasti, se je bil globoko zalezal med naš narod. Služi mu velik del inteligence, a tudi ljudstvo samo ne zapira pred njim svojega srca; če se ta duh razširi med vse naše sloje, bi bil to narodov pogin; kajti ljudstvo, ki zapusti pota odkazana mu od večne Resnice, podpiše samo sebi uničevalno sodbo.

Čast možu, ki nas je prvi opozoril na peretečo nevarnost; bil je to sedanji vladika Mahnič. Društvo za društvom se je vzbujalo, moči so se množile in liberalizem je naletel na najhujši odpor. Ne bo nam zastrupil narodove duše, tega ne pustimo! V prvih vrstah teh boriteljev proti liberalizmu stoji danes naša orlovska organizacija. Lepo je razvita po Kranjskem in Štajerskem, pa tudi v naši solnčni goriški deželi razpenja že Orel svoja zmagonosna krila. Manjkalo mu je pa dosedaj pri nas enotnega vodstva, ki naj ga vodi višje in višje. Danes je tudi to že sestavljeno in zato stopa »Podzveza« prvič pred vas, bratski odseki, da vam poda roko, vas pozdravi kot ljube brate in vam razloži načelne misli, ki naj prevevajo vso našo organizacijo in vsakega posameznega njenega člana. Naš program je to, in s tem programom stopamo pred vas, da se na njegovi podlagi vojskujemo, množimo svoje vrste in zmagamo. Evo vam ga!

Vsak organizem mora imeti življenjski princip, sicer razpade. Tudi naša organizacija mora prešinjati nekaj, kar ji daje moč življenja — in to so naša načela ter boj za ta načela.

1. Načela: Kristusova so, očitno in javno pred celim svetom jih mora Orel priznati. Orel ve, da je Kristusov nauk edino pravi, zato je katoličan ne le po imenu — dejanski katoličan je. To je prva točka, ki naj jo napišejo na svojo zastavo vsi naši odseki. Vsa naša organizacija nam ne bo nič koristila, če nas ne veže s Kri-

stusom; orlovski kroj ne koristi nič, nič ne pomeni, če tiči v njem človek, ki se sicer priznava kristjanom, a njegovo življenje ne odgovarja Kristusovim naukom. Čujte, kaj poroča v 2. številki letošnje »Mladosti« ptujski Orel: lepo nas je bilo gledati, ko smo z Marijino svetinjo na prsih korakali v cerkev — našim najhujšim nasprotnikom smo s tem zavezali jezike. Akoravno ne zahteva naša organizacija, da naj bodo njeni člani obenem člani Marijinih družb, to pa zahteva, da je Orel zvest katoličan v zasebnem življenju in v javnosti, kajti to in le to imponira tudi najhujšemu nasprotniku.

2. Boj za naša načela! Živimo med sovražnikom, ki nikdar ne spi, vedno seje ljuliko, zato naše vrste niso poklicane lenariti, njih življenjski princip je boj in to neizprosno boj, ne proti osebam, ampak proti protiverskemu strupu, ki ga trosijo razne osebe ustmeno in pismeno med naš narod. — Začeti pa je treba ta boj pri samem sebi; z močno voljo zatri v sebi kar je slabega, da boš mož brez madeža, da ti ne bo mogel nihče kaj očitati — to bo tvoja najslavnejša zmaga. Orel mora biti vzor popolnega fanta, ki je zatrl v sebi vse, kar je nizkotnega in zaradi česar bi se moral pred ljudmi sramovati. S tem, da sam sebe premaga, je že v najuspešnejši vojski z nasprotniki. Bolj kakor z besedo, bolj uspešno pobija nasprotna naziranja s svojim življenjem; nasprotnik se mu na videz roga, a v srcu ga občuduje.

3. Postaviti se pa mora znati Orel tudi, zlasti proti jezičnim puhloglavcem, ki mlatio prazne in priučene fraze. Resnici se ni treba bati nobenih nasprotnikov. A človek ni padel učen na svet, zato se je treba izobraževati; to je tretje, kar stoj na naši zastavi — izobrazba. Vsak odsek imej enkrat na teden fantovski večer, kjer naj se čita in razlaga »Zlata knjiga«, »Mladost« — nanjo bodi naročen vsak Orel — in »Več luči«. Ker je vsak Orel član občine, dežele in države, ker bo vsak kot volilec pomagal te skupine tudi vladati, zato naj se obravnava pri teh večerih tudi javno življenje,

naša ustava, pravice občanarjev, deželanov in državljanov pri sovladanju. Sploh naj se posveča javnim zadevam vso pozornost, da stopi vsak naš član ob svojem času pripravljen na politično polje.

4. Odseki Orla so družbe; med mnogimi udi pa mora biti poleg istih ciljev in načel še druga vez, ki jih oklepa — ljubezen. Vsak posamezen član naše organizacije naj se smatra kot brat, kojemu gre vse zaupanje in vsa ljubezen. Ta premaga vsa nasprotstva in vsak razložek. — Najnevarnejši je pač medsebojni razpor v istem odseku; tu je treba iti zlu do dna in vzrok razpora takoj odstraniti. Predsedstvo mora v vseh takih slučajih zahtevati strogo disciplino in njegovim poveljem se morajo člani brezpogojno pokoriti. Ravno v takih slučajih pokaže Orel, koliko je že dosegel, če zna sam sebe premagati, svojo jezo in svojo voljo pokoriti zavoljo skupnega blagra ukazu predsedstva. Popoln kristjan je, kdor zna tudi kako grenko požreti v prid dobri stvari, ne da bi zavoljo tega hrbet obrnil odseku. Hočeš biti mož, uči se premagovati! — Pazi naj se tudi v odsekih, da se kaka ločilna stena ne vrine med starejše in mlajše člane. Bratje naj si bodo, zaupajo naj si in navdušujejo naj se medsebojno za svoje svete cilje!

5. Poleg medsebojne ljubezni naj družijo naše člane ponos na njihovo visoko poslanstvo med našim narodom. Ni ta ponos enoinisto z prevzetnostjo — ta je pregrešna — ampak je nekaj dobrega in blagonosnega. To je globoka zaveza vsakega posameznega člana, da spada k organizaciji, v kateri je zbrano vse kar med našo moško mladino plemenito misli; tu so fantje, ki so imeli pogum po robu se postaviti brezmiselnemu lahkoživju, nasladam in uživanju liberalnih zapeljancev, s katerim ti slednji sebi in narodu neizmerno škodujejo, ker ga omehkužujejo in storé nesposobnega za vsako resno misel. Pri nas so fantje, ki imajo visoki cilj, zanesti med narod svežega duha, veselje do dela in poštenega življenja, fantje, ki so si vzeli za geslo: pod špartansko strogo disciplino hočemu živeti življenje resnega dela, a pri vsem tem polno poštenega veselja. — Naši člani naj bodo veseli, naš fant naj zavriska, zapoje; vse drugače se glasi veselje iz neomadeževanega srca, kot vrisk in petje razuzdanostim vdanih in izkrokanih narodovih izvržkov. — K tem zdravim, veselim in discipliniranim vrstam spadati, biti brat teh bratov visokih vzorov in poštenega življenja, to naj bo vsakemu naših članov v ponos! Tega naj se globoko zaveda, da je njegovo vzorno življenje v čast vsem bratom med Slovenci, da pa tudi nasprotno in neurejeno življenje jednega samega člana omadežuje v očeh na-

sprotnikov ugled vseh številnih vrst orlovskih, da s takim življenjem lahko odtuji zopet one, ki se že nagibljejo s svojim vstopom pomnožiti naše vrste, da nagne starše in vzgojitelje k mržnji do naše organizacije ter tako lahko škoduje neizmerno napredku naše stvari. Vse to naj vsak naš član vsak dan premisli in ta misel mu bo poleg ponosa na našo organizacijo najboljši pripomoček, da se ohrani vkljub vabljivostim sveta trdnega, neomadeževanega Orla, ki lahko pogleda vsakemu v obraz z vprašanjem: Kaj mi moreš očitati? Bratje, če pomislite, da so naše vrste namenjene za boj proti strupu, ki bi se rad razpasel po telesu našega naroda, nam boste pač potrdili, da je vzorno življenje vsakega člana naša prva in najvažnejša potreba.

6. Naša načela in medsebojna ljubezen so notranje vezi, ki naj družijo brata z bratom. Pa ljudje smo in ostanemo, zato je treba poleg notranje vezi med nami tudi zunanje — in ta naj nam bo disciplina. Je ni armade, ki bi zmagala brez discipline, to je brez pokorščine do enotnega vodstva. Ako bi vsako vojaško krdelo ali celo vsak vojak po svoji glavi in pameti stopal proti sovražniku, kaj bi se zgodilo? Naše vodstvo v vseh skupnih zadevah je »Zveza Orlov«. Za Goriško pa se je ustanovila »Podzveza Orlov«, ki naj vodi delo primorskih odsekov. Na ustanovnem občnem zboru ste bili večjina, noma vsi odseki zastopani, izvolili ste si vodstvo — ne bo torej težko slušati njegova navodila kot neobhodno potrebno zunanjo vez med nami.

Navodila od strani »Podzveze« se bodo predvsem raztezala na izobraževalno in tehnično delo po odsekih. Oboje mora iti vzporedno, oboje je velike važnosti — izobrazba in telovadba — jedno brez drugega pa nas dela nepopolne — in taki nočemo biti.

Nadaljna navodila, po katerih se bo treba ravnati, so ona glede javnih nastopov in pokrajinskih shodov. Vemo dobro, da je vsak odsek goreč za nastop v svojem kraju — a na drugi strani pa je nam in vam predobro znano, da prepogosti nastopi, h katerim bi vsi odseki okrožja ali celo »Podzveze« bili dolžni priti, naravnost škodujejo našemu gibanju. Malo, a tisto dobro, po tem pravilu se ravnajmo!

Mnogo zahtevamo od vas, bratje! Značiti bo kdo zmajal z glavo, češ, ne bo šlo. V tem slučaju naj vzame v roko letošnje »Mladosti« številko 4. in naj pazno prečita članek »Krepke volje!« — Vse bomo zmagali, če le hočemo. Da, krepke volje Napoleonove, Aleksandrove in kar je drugih takih velikanov, si želimo v naših fantih in zmaga bo na naši strani; saj zaupamo tudi v Boga, ki nam dá i hoteti i pomaga dovršiti. Pogum torej bratje, pogum Orel

Naj volja tak' krepka kot tvoje gore,
naj moč ti bo taka kot tvojih je rek,
ki trgajo jez in pretresajo breg,
a mirno, ponosno naj bo ti srce!

Veselo Alelujo!

V Gorici, na Veliki teden 1912.

Odbor podzveze goriških Orlov.

Avstrija in Ogrska.

Dr. L. P.

Mnogo naših Orlov je prišlo že ob letošnjih volitvah v občinske odbore. Nekaj je tudi že naših županov. Tem fantom, še bolj pa mlajšim, ki se zanimajo za javno politično življenje, bomo gotovo zelo ustregli s tem, da pričenjamo danes s poučno političnimi članki, ki bodo obdelavali kolikor mogoče praktična vprašanja in obenem dajali primerno snov za predavanja na fantovskih večerih. Tako bo nudila »Mladost« Orlom tudi potrebnega političnega pouka.

Ker straši ravno zopet nova ministrska kriza na Ogrskem, ne bo škodilo, če si pogledamo, kako je pravzaprav urejena naša zveza z Ogrji. Kdor Ogrce pozna, ta vé, da porabijo vsako priliko, samo da bi se odtrgali od nas ali vsaj natrgali one vrvice, ki vežejo naše zemlje s pokrajinami krone svetega Štefana. Ta tudi vé, da bo to vprašanje ostalo zato vsak čas aktualno.

Kakor nam je iz zgodovine znano, je že cesar Karol VI., oče cesarice Marije Terezije, leta 1713. proglasil v naših deželah in po Ogrskem zelo važno listino, katero imenujemo pragmatično sankcijo. Ta pragmatična sankcija določa, da vlada za vse čase isti član habsburške rodovine na prestolu avstrijskega cesarja in ogrskega kralja. Kadar bi izumrli moški člani vladarske rodovine, sledile bi jim na prestolu ženske. Posebno zadnja določba je bila važna, ker je cesarju Karolu VI. takoj sledila pri vladarstvu obeh držav njegova hči Marija Terezija.

Stremljenje naših prijaznih vitežkih sosedov kaže jasno, da bi jim bilo najljubše, da bi čimpreje ostalo samo še prestolonasledstvo obema državama skupno in bi nas družila tako le še oseba vladarjeva, kar bi pomenilo golo personalno unijo.

Sicer imata obe državni polovici avstro-ogrške monarhije vsaka po svoje urejeno zakonodajo in notranjo upravo in ni odvisna ena od druge. Vsaka državna polovica ima svoja ministrstva, svoje ljudske zastope, lastne sodnije, pošte itd., vsled česar je deljena vsa zemlje v dve kolikortoliko samostojni polovici, in pravimo temu načinu združitve dualizem. Mimogrede pripomnimo, da se danes bavijo resni av-

strijski državniki z mislijo, da bi se delila država v opisanem smislu na tri enako-pravne dele, vsled česar imenujemo njihovo ustavno obliko trializem. Ker bi po tem načinu tvorile slovenske, hrvaške in srbske zemlje naše pokrajine svoje državnopravno skupino pod žezlom habsburške vladarske hiše, bomo ob priliki o tem kaj več zapisali, posebno ker so danes le redko sejani tisti, ki bi imeli dualizem za srečno obliko naše države.

Vendar pa nas poleg osebe vladarjeve družijo nujno tudi še druge važne zadeve, katere so za skupne izrekli leta 1867. temeljni ustavni zakoni avstrijski in v soglasju z njimi ogrski. Potemtakem velja to kot trajna pogodba med obema državama in jo imenujemo pogodba z Ogrsko. Zato pa jih posamezna država svojevoljno tudi več izpremeniti ne more.

Po nagodbenih postavah imamo skupne zunanje stvari, vojaštvo in finance za oboje prvih stvari. Zato imamo tudi skupna avstro-ogrška ministrstva, in sicer ministra za zunanje stvari, vojnega ministra in skupnega finančnega ministra. Zadnjemu je izročena tudi uprava k obema polovicama priklopljene (anektirane) Bosne in Hercegovine.

Izven teh nujno skupnih stvari pa imamo tudi več zadev, o katerih se državi od časa do časa dogovorita, da jih bosta uravnali skupno po enakih načelih, to so trgovinske zadeve, posebno carinska zakonodaja; zakonodaja o onih posrednih davščinah, ki so v tesni zvezi iz industrijskim izdelovanjem kakor davek na pivo, žganje in sladkor; denarstvo; odredbe glede onih železnic, ki so v interesu obeh državnih polovic (n. pr. belokranjska železnica); in brambeni sistem, t. j. načela o uredbi vojne in vojaške službe.

Navadno se dogovore te stvari na vsakih 10 let med obema državama. Tozadevne predloge stavita dogovorno naši in ogrska vlada vsaka svojemu državnemu zboru, da o njih sklepa. Večkrat v ta namen državna zbora izvolita posebne deputacije, kar se zgodi vselej, kadar se znova dogovori ključ, po katerem prispeva vsaka državna polovica za obojevrstne skupne zadeve. To je kvotna deputacija. Ta ključ imenujemo namreč kvoto. Ako bi se obe kvotni deputaciji ne zedinili, določi kvoto začasno cesar, a ne dalj kakor za eno leto.

Do 31. decembra 1917 prispevajo po sedaj veljavni kvoti naše dežele 63⁶/₁₀₀ odstotkov, Ogrji in Hrvátje pa 36⁴/₁₀₀ odstotkov. Vendar se uporabijo najpreje za pokritje teh skupnih stroškov dohodki iz carine, primanjkljaj pa se pokrije po tem odstotnem ključu.

Proračun za vsakoletne skupne stroške in njih letni obračun pa dovoljujeta in odobrujeta skupnim ministrom avstrijska in ogrska delegacija. Avstrijski in ogrski državni zbor namreč izvolita vsako leto iz svoje srede vsak svojo delegacijo 60 mož, in sicer izvolita poslanski zbornici vsaka po 40 delegatov, naša gospodska in ogrska magnatska zbornica pa vsaka po 20. Poleg tega izvoli poslanska zbornica 20 in gospodska 10 namestnikov.

Delegaciji skliče cesar. Da kaka stvar obvelja, morata jo skleniti obe delegaciji in sklepu pritrčiti cesar (sankcija). Ob dovolitvi proračuna, t. j. budžeta (izgovori bidžéja, kar prvotno pomeni denarno mošnjo) in ob dovolitvi obračuna navadno čitamo važne debate o naših razmerah do drugih držav i. dr.

Tako tvorita Avstrija in Ogrska na zunaj skupno nerazdelno celoto, na znotraj pa upravljata vsaka svoje zadeve po svoje po dualističnih načelih. Vendar, odkar je vladar leta 1908. priklopil državi kot svojo zemljo tudi Bosno in Hercegovino, faktično velja že nepopoln trializem.

O posameznih skupnih stvareh izpregovorimo prihodnjč.

II. plenarna seja Zveze Orlov.

II. plenarna seja »Zveze Orlov« se je vršila 21. marca 1912, ob 3. uri popoldan. Zastopana so bila sledeča okrožja: Št. Vid-Vič, Ljubljana, Radovljica, Idrija, Logatec, D. M. v Polju, Jesenice, Vrhnika, Šmartno pri Litiji, Kranj, Dobropolje-Velike Lašče, Škofja Loka in Krško.

Sejo otvori brat predsednik dr. Lovro Pogačnik ter pozdravi navzoče zastopnike:

Dnevni red:

I. Evharističen kongres na Dunaju.

Dr. Pogačnik poroča, da se vrše na Dunaju velike priprave za kongres, katerega se bo udeležil ves katoliški svet. Stroški ne bodo tako ogromni, ako se vpoštevajo posebni vlaki, na katerih bodo polovične vožne cene. Za prenočišča in stanovanja bodo služile šole in vojašnice. Tudi za hrano je skrbnjeno. Država je dala na razpolago več vojaških kuhinj. Nadalje pozivlja zastopnike, naj agitirajo, da bode udeležba pri evharističnem kongresu čim večja.

Sklene se, da »Zveza Orlov« deluje sporazumno s pripravljalnim odborom za evharističen kongres, da bode udeležba od strani Orlov čim večja. Odsekom se naroča, da goje v to svrhu redovne vaje.

Natančna navodila se bodo podala potom okrožnic.

II. Prireditve za leto 1912.

Po daljši debati, katere so se živahno udeležili vsi zastopniki, se je sklenilo:

Vrši se za »Kranjsko podzvezo Orlov« skupna obvezna prireditve, katera se bode vršila dne 30. junija 1912 na Vrhniki.

Načrt za to prireditve naredi »Zveza Orlov«.

Nadalje se dovolijo okrožjem prireditve, katere se naj vrše v obliki mladeniških taborov.

Tudi te prireditve bode »Zveza Orlov« po možnosti podpirala.

III. Revizije okrožij in odsekov.

Poroča podpredsednik Podlesnik. Sklicuje se na članek »Revizija« v »Mladosti« z dne 9. marca 1912. Sklene se, da se morajo vse revizije izvršiti do konca maja 1912. Za organizatorične revizorje se določijo: Kamniško okrožje: Majer, Št. Vid-Vič določi okrožje, Ljubljana: dr. Pogačnik, radovljiško okrožje: Mikl, Idrija: Jazbar, Cerknica: dr. Adlešič, Vipava: Silvester, Logatec: Šijanec, D. M. v Polju: Lajevic, Jesenice: Krof, Vrhnika: Turšič, Šmartno pri Litiji: Krische, Kranj: Podlesnik, Dobropolje-Velike Lašče: Natlačen, Trnovo-Košana določi okrožje samo, Škofja Loka določi okrožje samo, Krško: Komljanec.

Za tehnične revizorje bode skrbel Zvezin vaditeljski zbor.

Revizijske pole se bodo odposlale od Zveze.

Brat predsednik se zahvali zastopnikom za udeležbo ter zaključi sejo.

Odseki.

Št. Vid nad Ljubljano. Na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca je bil mladeniški sestanek v stari šoli, na katerem je bilo izvanredno veliko mladeničev zbranih. Predsednik Orla, gospod župnik Zabret, nam je najprej pojasnil pomen Evharističnega kongresa, kateri se bo letos vršil meseca septembra na cesarskem Dunaju, katerega se bomo tudi šentvidski Orli, ako Bog da, udeležili v precejšnjem številu. Za tem je nam pa razlagal iz »Časa« članek: »Več luči« dr. Aleš Ušeničnika in smo tudi temu z zanimanjem sledili. Zlasti pa fantom priporočamo knjigo »Več luči«, ker to je v resnici druga »Zlata knjiga«. Na razpolago je v tuk. Ljudski knjižnici. — Zadnja Orlova odborova seja je bila zelo važna, ker se je sklenilo sledeče: 1. Naj mladeniči že sedaj pridno hranijo v Čebelici za udeležbo na Dunaju, 2. se naprosi naše prijatelje v Št. Vidu, naj bi kaj po možnosti prispevali, 3. se je sklenilo, da se ena igra priredi kmalu, katere čisti dobiček se daruje izključno Orlu v ta namen. Fantje mi pa že sedaj pridno na noge, malo manj cigaret, več v Čebelico, tako bomo nahranili, da sami ne bomo vedeli kedaj.

Sostro. Dne 17. marca je bil občni zbor Izobraževalnega društva in obenem telovadnega odseka »Orel«. Govoril je g. Terseglav o politični izobrazbi in zlasti poudarjal pomen mladinske organizacije.

— Deloval je odsek v preteklem letu, razen poletnih mesecev radi slikarskih del na novem odru, zelo živahno. Orlov šteje odsek 70; od teh je telovadcev 46; uniformiranih je 50. Predavanj je bilo 22; udeleževalo se jih je 30 do 40 članov. Opaža se, da se jih udeležujejo vedno isti res vzor-Orli, nekateri se prikažejo samo ob večjih praznikih. Tvarino je dajala zlasti Zlata knjiga in Mladeniška organizacija, dalje »Mladost« in »Naš dom« in pa dr. Ušeničnikova Sociologija. »Mladosti« prihaja na odsek 25. Na odru so nastopili Orli od septembra štirikrat samostojno, poleg tega so delovali deloma kot pevci mešanega zbora, deloma kot reditelji pri treh predstavah Bogomile. Hvalevredna je navdušenost fantov, ko prihajajo k skušnjam večer za večerom po cel mesec. Iz poročila načelnika: Telovadimo v Društveni dvorani v ponedeljek in petek zvečer. Telovadba je bila 59krat. Prisotnih 1516; odsotnih 1131. Od 46 telovadcev jih je torej telovadilo povprečno vsak večer 26. Po občnem zboru je bila volitev po listkih. Predsednik in tajnik: J. Muren; podpredsednik: Fr. Gašperič; blagajnik: L. Terškan; odbornika: Franc Petrač in Ivan Moškrič. Načelnik Fr. Gašperič; podnačelnik Ivan Moškrič; vaditelji: Janez Keber, Franc Lovša, Janez Pleško, Mihael Habič.

Dobrepolje. Nne 27. marca je zapustil naš odsek br. predsednik g. J. Odlasek, kateri je odšel za nadučitelja v Domžale. Ker je br. predsednik zelo mnogo storil za naš odsek, naj se ga tukaj na kratko spominjamo. Telovadni odsek Orel se je ustanovil pri nas dne 3. januarja 1909. Takoj na ustanovnem shodu je bil izvoljen za načelnika br. Odlasek. Zanimanje za odsek je bilo naravnost velikansko, kajti takoj se je vpisalo nad 70 odraslih fantov. Toda kakor plamen, kateri hitro vzplamti, tudi hitro ugasne, tako je bilo tudi z našim odsekom. Fantje, kateri so se vpisali le zaradi uniform, so začeli odstopati od odseka, ko so videli, da je naše delo globlje in težje, kakor so si mislili. Bati se je bilo, da naš odsek kmalu izgine iz površja. Le bratu načelniku in nekaterim drugim se imamo zahvaliti, da je odsek obstal. Poleg svojega dela kot učitelj je vztrajno vabil fante v telovadbi. Na tiho nedeljo se je vršil prvi izlet v krajih k sv. Antonu. Dasiravno nas je bilo malo, vendar smo s tem izletom vzbudili zanimanje za odsek pri fantih, kajti začeli so se zopet oglašati novi člani. Obetala se nam je lepa prihodnost. In res smo mogli na prvem občnem zboru zabeležiti osem izletov in 218 telovadnih ur. Tako je šlo tudi nadalje. Fantje so zelo radi prihajali v telovadnico, ker so zelo ljubili br. načelnika. Toda dasiravno nerad je moral on zaradi boleznih odložiti načelstvo; izvoljen pa je bil za tajnika, na drugem občnem zboru pa za predsednika v odseku, katerega je res marljivo vodil. Br. Odlasek je mož, kateri neustrašeno priznava svoje prepričanje. On se ni sramoval pripeti si znak »Orla« ter obleči orlovske uniforme, ampak je vselej s ponosom korakal med br. Orli, dasiravno so ga nasprotniki zasmehovali. Domžalci so lahko ponosni, da so dobili za nadučitelja takega moža! Nam je bilo sicer težko slovo, vendar nas tolaži misel, da bomo kakor do sedaj tudi poslej združeni v isti organizaciji ter delali za procvit krščanskega Orla v korist domovine.

Celovec. Naš odsek je imel svoj I. občni zbor v nedeljo, dne 31. marca v hotelu Trabesinger. Navzoči so bili vsi člani in nekaj gostov. Iz tajnikovega poročila povzamemo sledeče: Odsek se je ustanovil dne 9. novembra 1911. Članov je pristopilo 47, izstopili so trije, odpotovalo sedem, izključen eden. Odsek je sodeloval pri pevski slavnosti Slov. kršč. soc. zveze, proizvajal je proste vaje za 1911 in vaje na dregu. Zastopana sta bila tudi odseka v Št. Janžu v R. (16 članov) in v Velikovcu (trije člani v uniformi). Odborove seje so bile štiri; pri vseh se je živahno debatiralo! priredil se je socialni tečaj, na tem so govorili bratje Lobnik, Čeh in Bramor. Razun tega so bili vsako sredo socialni večeri v prostorih delavskega društva. Sestavil se je vadi-

teljski zbor. Raznih dopisov se je sprejelo 19, odposlalo 78; odsek je naročen na šest »Mladosti«. — Blagajnik poroča: Članarina je začasno določena na 20 vin, mesečno. Vplačalo se je 22 K 60 vin. Podpor je bilo 53 K 30 vin. Za obleko se je plačalo 116 K 30 vin. Znakov se je prodalo za 8 K 40 vin.; vseh dohodkov skupaj je 204 K 40 vin. Izdalo se je: za obleko 81 K, za čevlje 42 K, za tiskovine 18 K 40 vin., za poštnino 4 K 15 vin., drva in premog 3 K, razno 3K 4 vin. Vseh izdatkov skupaj je 131 K 59 vin., v blagajni je 72 K 81 vin.; dolga na obleki je še 90 K 70 vin. — Načelnik poroča o telovadbi: Vaje so se spočetka vršile vsak četrtek ob 8. uri v dvorani Slov. kršč. soc. zveze v hotelu Trabesinger. Ob nedeljah je bil obisk prostovoljen. V mesecu marcu so se določile vaje na vsak ponedeljek in četrtek od 8. do 10. ure, ob nedeljah so vaje za naraščaj, ki je že precej močan, 18 do 25 učencev. Obisk vaj je bil sledeč: Od novembra do marca 46 telovadnih ur, obiskovalcev 141; skupnih telovadnih ur 481; zamude opravičenih 39, neopravičenih 37. Telovadno orodje obstoja začasno iz enega droga, ene blazine, dva para ročk, ene lestvice; orodje je last delavskega društva, ki je obljubilo, takoj zopet naročiti bradljo in blazino ter kožo. Člani »Orla« so se skupno udeležili velikonočne spovedi in sv. obhajila, udeležili so se tudi polnoštevilno slovenskega misijona v Celovcu od 27. do 31. marca. Nato so se vršile volitve: Brat Fritz, predsednik; brat Tišler, načelnik; brat Bramor, podnačelnik; brat Konič, tajnik; brat Iskra, blagajnik; odborniki: Berginc, Bavdaž, Rebernik; namestnika: Mar in Tabernik. Člani vadijskega zbora: Baloh, Kavčič, Šonlieb, Berginc. — Brat Bramor je k sklepu imel kratek govor in navduševal fante za vzvišene ideje in cilje »Orla«. Nagovarjal jih je k skupnemu in složenemu delovanju sebi in svojemu narodu v korist in čast. — Po daljši debati se je sklenilo istim članom, ki dozdej še niso bili člani delavskega društva, zvišati udmino od 20 na 60 vin, mesečno. V debato so posegali č. g. dr. Ehrlich, tov. Ravnik, tov. Pavlin, brat Mar in brat Tišler. — V kratkem nas zapusti brat Lobnik, ker mora oditi k staršem. Odsek Orla zgubi v njegovi osebi jako marljivega in pridnega fanta ter mu izreka za njegov trud kot blagajnik iskreno zahvalo. Posebna zahvala gre Slov. kršč. soc. delavskemu društvu, ker nam prepusti dvorano za telovadnico in plačuje električno luč ter orodje. — Na fante Orla, posebno pa na odseke in vsa druga društva v vseh slovenskih kronovinah pa ponovno kličemo: Vaša dolžnost je, vsakemu odhajajočemu fantu priporočati, da se, če pride v Celovec, oglasi v Slov. kršč. soc. delavskemu društvu, Kaserngasse 30, I. nadstropje, kjer dobi po možnosti ceno stanovanje in hrano, tudi se mu da nasvet in navodilo, kje dobi delo, — veliko naših najboljših fantov se duševno in telesno ubije ravno v tujih mestih. Zatorej! Pomagajte sebi — pomagajte nam. — Dopise na telovadni odsek je treba nasloviti: »Telovadni odsek »Orel« Celovec, hotel Trabesinger.« Na zdar!

Slovinci in Slovenke, spominjamo se 50-letnice smrti slovenskega apostola Antona Martina Slomška!

Dne 24. septembra leta 1862. ob deveti uri zvečer je, da govorimo s takratnimi »Novicami«, »kakor strela z jasnega neba nenadoma žalostna vest iz Maribora udarila domovino« — zatislil je svoje oči v 62. letu svoje starosti prvi knezoškof lavantinski Anton Martin Slomšek. Narod slovenski od Mure do Save, od koroške do ogrske meje je bridko jokal. Ko so zvonovi zapeli žalostno pesem pri farnih cerkvah in

podružnicah, je ljudstvo bežalo v cerkve in med solzami se priporočevalo priprošnjam Antona Martina Slomška; »kajti pokojni vladika Anton Martin Slomšek« — tako je govorilo ljudstvo — »bili so nam pravi apostol!« In Davorin Terstenjak je takrat pred 50 leti, ko je Slovincem javljal smrt moža, »ki ga domovina prišteva najljubšim sinovom svojim in vladikom v najžlahtnejšem spominu«, zapisal našim očetom, nam in zanamcem:

»Slovenski narod, ti pa ne zabi Njihovih lepih nauk; blaženi duh Njihov pa naj nad narodom slovenskim čuje in bdi, da bode si svest zmirom živo svoje narodne vrednosti, poln blagega narodnega ponosa, kakor so bili rajni slavni cerkveni vladika in neumrljivi rodoljub slovenski Anton Martin Slomšek.«

Ob 50 letnici smrti Antona Martina Slomška naj stopi zopet živo pred oči ljudstva veliki pomen tega moža za probujo našega naroda in za naš narodni razvoj. Vredno se delo Antona Martina Slomška pridružuje delu sv. Cirila in Metoda, bil je pravi apostol Slovencev v naši najkritičnejši dobi. Kar sta bila Slovincem sv. Ciril in Metod v prejšnji dobi, to je bil Anton Martin Slomšek v novi dobi. Prve njegove besede narodu so bile s prestola lavantinskih škofov: »Bratje in sestre moje! Slovenec bom Slovincem umne besede iz ljubezni materne govoril v slovenskem jeziku, kateréga je tudi sv. Duh apostolom govoriti dal.«

In narodov buditelj je klical narodu: »Domovina je naša ljuba mati!« — »Najčistejših čustev človeških in najlepših eno je naklonjenost do jezika maternega, čigar mili glasovi so zemljana k zavesti spravili. Spomin na zibel otroških dni, na ljubljeno domačijo nam je milo tolažilo na potu življenja našega in ljubezen do svojega naroda more in mora biti eden najdragocenejših biservov v čednostnem vencu vsakega moža.« — »Med vsemi jeziki mora Slovincem naša materni jezik najljubši biti!« — »Beseda materná je vseh dobrot največja dobrotá.«

Slovincem je dajal poguma v trdih takratnih časih:

»Le naj ropoče in bobni,
Iz tisoč topov naj gromi,
Naj kroglje križem švigajo,
Slovinci ne pobegnejo!«

Anton Martin Slomšek je bil, ki je prvi odločno zaklical vsem zunanjim in notranjim sovražnikom naroda:

»Pustite Slovincem dve reči, ki sta nam dragi kot svetle oči, katoliško vero in pa besedo materno. Pade naša prava vera, pade tudi naša sreča, smo trdi Slovinci, bomo tudi zvesti kristjani. In to nam Slovincem čez vse velja.«

Narodov modri učitelj je narod učil: »Vrli Slovinci, ne pozabite, da ste sini ma-

tere Slave; naj Vam bo drago materno blago: sveta vera in pa beseda materna! Prava vera bodi Vam luč, materni jezik bodi Vam ključ do zveličanske narodne omike.«

Mož pravice je klical:

»Za pravico in resnico trdno stati
Hoč' mo tudi mi, da bode slava naša mati.«

Mož takih besedi je klical zlate besede, katere naj bi posebno vpoštevali narodni naši nasprotniki: »Vsaka istinita domovinska ljubav onoisto čustvo tudi pri drugih narodih dopušča, jih spoštuje in časti.« — »Narodi so kakor veje enega drevesa, ter ne smejo eden drugega ovirati.« — »Kar nočeš, da bi drugi tebi storili, tudi ti drugemu ne stori« — zato: »Naj bi vendar vsi navdušeni rodoljubi nikdar ne zabili biti vselej tudi goreči in odkritosrčni kristjani.«

Zato pa je bil Anton Martin Slomšek goreč nasprotnik nemškutarijé, izdajstva na narodu: »Nemškutarija v šoli je morija žlahtnega srca in pa blagega slovenskega duha. Iz takih nemškutarških šol prirastejo mladi bahači, pa stari berači, perteni kmetiški gospodje, pa slabi orači in gospodari za jokati. Znajo debelo govoriti, dobrega storiti pa malo.« In njegove besede o graji nemškutarjev veljajo še danes: »Rojen Slovenec, ki svoj narod zataji, je podoben pogreti jedi, ki nobenemu zdrava ni; tak človek svojega rodu žlahtne lastnosti pozabi in se nemških slabosti privadi in je kakor preoblečen vran od vseh zaničevan.«

Takrat, ko je pikre besede govoril zaničevalcem Slovencev, »derhali, ki želi Slovence v duševni temi pustiti, svojim pa nemško kulturo in omiko usiliti, naj bi ubogo ljudstvo za nos vodili«, je Anton Martin Slomšek izpregovoril besede, ki so tudi še danes program Slovencev:

»Slovinci nočemo nobene vojske in prepira ne iščemo, ampak le svoje pravice. Ne zamerite, blagi Nemci, moje grajavke; ona le grde nemškutarje zadeva in kara naše izdajavce. Slovinci in Nemci smo Avstrijanci, enakopravnost naj bo naš pas in pa krščanska ljubezen! Enake dolžnosti hočemo voljno nositi, pa tudi zavživati enake pravice in ljubi mir bo med nami doma. Bomo vsi avstrijski narodi v lepem kolu ravnopravnost ostali, se nas bodo sovražniki bali; mogočna Avstrija bo, kar je bila: Evrope pravična vodilja. Slava ji: enojni, veliki Avstriji.«

Čisti vzor nesebičnosti, požrtvovalnosti do naroda je v preprostih besedah Antona Martina Slomška: »Dam narodu, kar imam.«

Mož, ki je klical Slovincem: »Ne bodi Vas sram, da ste Slovinci, to je Vaša čast«, je s svojimi nauki dvigal kvišku poštenje v narodu slovenskem, ustvarjal je s svojimi spisi moralno močan rod, ki edino more pre-

magati nasprotniški naval. V vseh narodnih potrebah je bil narodu učenik, največ je podaril dragocenih resnic dragim Slovcem v »Drobtinica«, »ker hlebov učenosti še nimajo«. Ni sloja, za katerega bi Anton Martin Slomšek v več kot tridesetih letih svojega delovanja na polju slovenskega slovstva v svojih spisih ne imel navodil za njegovo srečo.

To, kar je Anton Martin Slomšek kot prvi naš narodno-obrambni delavec začel — to je program in delo naše »Slovenske Straže«. Ona prevzema njegovo zapuščino in kar je pred 50 leti eden delal, to naj nas sedaj v počaščenje blagega njegovega spomina delo sto in sto! »Slovenska Straža« kliče ob 50 letnici smrti Slomškovi, vse Slovence in Slovenke k najslavesnejši proslavi spomina slovenskega apostola, sina slovenskega kmeta iz Ponikve, Antona Martina Slomška. Ta spomin naj do zadnje slovenske kože obudi spomin Nanj in utrdi Njegove nauke. Vse priredbe v letošnjem letu naj se vrše v imenu Njegovem. Ob 50 letnici smrti Antona Martina Slomška naj se zasvetijo vsem Slovcem, ki so blage volje, besede Slomškove:

»Pomagajmo pošteno in iz vseh moči k sreči domovine!«

Sedaj pa v imenu Antona Martina Slomška na delo vsi, da bo kmalu mogoče obhajati oni veliki praznik, katerega je ob koncu svoje pesmi »Iskrenim Slovcem« proroško gledal Anton Martin Slomšek:

»Veseli god Sloven'je oživljene!«

V Ljubljani, 30. marca 1912.

Za osrednje vodstvo »Slovenske Straže«:

Prof. Evgen Jarc,
državni in deželni poslanec, t. č. predsednik.

Ivan Štefe,
urednik »Slovenca«, t. č. tajnik.

Za Štajersko:

Dr. Karol Verstovšek,
državni in deželni poslanec.

Dr. Jos. Hohnjec,
profesor bogoslovja.

Za Koroško:

Dr. Lambert Ehrlich,
profesor bogoslovja.

Za Primorsko:

Josip Fon,
državni in deželni poslanec.

PODRUŽNICE »SLOVENSKE STRAŽE« NUJNO NA DELO!

Do velikonočnih praznikov dobe vse podružnice »Poslovník za podružnice Slovenske Straže«. Skličite, če le mogoče, že na velikonočni ponedeljek sejo podružničnega odbora, v kateri prečitajte poslovnik in razdelite delo tako kot poslovnik določa.

V tej seji se domenite tudi o Slomškovi proslavi in javite nam, katero nedeljo nameravate prirediti slavnost.

Določite člana, ki naj prevzame agitacijo, da se tudi v sosednji župniji ustanovi podružnica »Slovenske Straže«, ako je še ni.

Preglejte povsod imenik članov, pridobite povsod novih članov, poberte udnino in jo pošljite takoj vodstvu v Ljubljano. Glejte, da vsaka podružnica po številu udov napreduje in nobena ne nazaduje. Povsod pokažite življenje!

Ustanovite pomožni odbor za agitacijo za društveno blago! Tudi vsa naša mladeniška organizacija nam pomaga pri tem.

Če o tem ena seja ne zadošča, imejte več sej. Naši narodni nasprotniki se gibljejo, na delo tudi mi. Pri vsaki seji poročajte o uspehu agitacije.

Preskrbite tudi naročila za naše nabiralnike, kolke, računске listke. Stopite okolu onih, od katerih se je nadejati, da jih bodo naročili in skupna naročila pošljite pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Vse podružnice »Slovenske Straže« naj do dne 20. aprila poročajo »Slovenski Straži« o svojih sejah!

Vsak odbornik, vsaka odbornica naj opozarja drug drugega, da se delo res živahno prične, da ne zaostane, ampak da se živahno nadaljuje v ponos užnjije, v ponos občine. Povsod Vam bodi prva čast kolikor mogoče storiti za zatirane obmejne brate in sestre!

SLOVENSКИM TRGOVCEM IN SLOVENSКEMU KUPUJOČEMU OBČINSTVU.

Lepo je že število slovenskih trgovcev, ki prodajajo blago v korist »Slovenske Straže«, a še veliko večje je pa število onih trgovcev, ki dosedaj tega še niso storili. In vendar je dolžnost vsakega trgovca, da ima v zalogi blago, ki se prodaja v korist »Slovenske Straže«. Mnogi se izgovarjajo, da ne vedo, kje se tako blago naroča, zato navajamo v naslednjem vse blago v korist »Slovenske Straže« in tudi naslove, kje se naroča.

1. Vžigalice »V korist obmejnim Slovcem«. Glavno zalogo ima C. Menardi v Ljubljani.

2. Kolinska cikorija v korist obmejnim Slovcem (prava le, ako ima na ovitku pečatnik »Slovenske Straže«). Naročila na Kolinsko tovarno v Ljubljani.

3. Perilno mlo »Slovenske Straže« ima v zalogi C. Menardi v Ljubljani.

3. »Sava«, izvrstno čistilo za čevlje in drugo usnje izdeluje in prodaja v korist obmejnim Slovcem tvrdka A. Kregar v Ljubljani, Sv. Petra cesta.

5. Vsakovrstne tkanine za obleko in perilo razprodaja v korist »Slovenske Straže« tovarniška zaloga »Hermes« v Ljubljani, Šelenburgova ulica.

6. Papir vseh vrst, ki je najcenejši, ima »Slovenska Straža« v lastni zalogi. Naročila na pisarno »Slov. Straže« v Ljubljani.

7. Drože v korist »Slov. Straže« izdeluje in razpošilja domača drožarna Josip Košmerl v Ljubljani, Frančiškanska ulica 8.

8. Pristno voščene sveče v korist »Slovenske Straže« prodaja odlikovana tovarna J. Kopač v Gorici.

V interesu trgovcev samih je, da imajo vedno v zalogi gorenje blago. V kratkem bomo izdali posebno brošuro, katero bomo razposlali v velikanskem številu na vse kraje širne domovine, tudi v najbolj oddaljeno gorsko vas. V tej brošuri bomo imenomoma navedli vse trgovce, ki prodajajo naše blago in po-

zvali vse somišljenike, da kupujejo pri teh trgovcih. Zato naj vsi trgovci, ki še nimajo v zalogi našega blaga, to hitro naroče.

Naše gospodinje, naši gospodarji, naši mladeniči in mladenke, naj pa povsod zgoraj omenjeno blago odločno zahtevajo! Ako vsi to preskrbite, bode mnogi koristili naši skupni dobri stvari!

NA POMOČ OBMEJNIM BRATOM IN SESTRAM!

Podružnice »Slovenske Straže« in vsa naša društva ter odseki Orlov naj se takoj pripravljajo na Slomškove slavnosti, ki naj jih prirede tekom mesecev junij, julij, avgust, september in oktober. Tako se lahko razvrste v proslavi tekom teh mesecev vsa društva in vse župnije. V najkrajšem času naj imajo odbore seje ter naj določijo dan slavnosti, ki naj bo slavnost za celo župnijo. Dopolodne naj bi sv. maši prisostvovala vsa društva korporativno. Izrekla se je želja, da bi se v cerkvenem govoru omenjale zasluge Slomška za cerkev in versko življenje med Slovenci. Popoldne naj bi bila društvena slavnost, na kateri naj se slavi Slomška kot narodnega buditelja. Ako žele za slavnost slavnostnega govornika, naj pišejo na »Slovensko Stražo«. »Slovenska Straža« pošlje na željo društvom celotni spored slavnosti: prolog, novo skladbo, nekaj že prej uglasbenih Slomškovih zborov, deklaracijo iz Slomškovih del, načrt slavnostnega govora, kratko igrico in načrt žive slike. Kjer še ni podružnice »Slovenske Straže«, naj se v proslavo narodnega buditelja Antona Martina Slomška ta dan ustanovi nova podružnica. V vsaki župniji bode našli nekaj ljudi, ki bi bili za ta plemeniti namen voljni prispevati na leto vsaj 50 vin. Le nekoliko dela je treba in ljudstvo se povsod vname za stvar. Tudi v župnijah, kjer še ni društva, naj se v primeri obliki vrši Slomškova slavnost, ki naj ljudstvo prebudi za delo na izobraževalnem polju. Po navsote pišite »Slovenski Straži« v Ljubljano.

Slovenski mladeniči! Vaš poseben ponos bode, biti v vrstah sodelavcev »Slovenske Straže«. Junaštvo v borbi za lastno in narodovo srečo najbolj diči slovenskega mladeniča. To junaštvo v največjem času kaj lepo kažete po vse krajih naše domovine. V bodoče ga še spopolnite. Zapišite si na svojo zastavo: Jaz hočem postati branitelj svojega naroda, jaz moram biti branitelj naše zemlje, naše vere, našega jezika. To pa hoste kot člani, kot agitatorji »Slovenske Straže«.

Prijatelji »Slovenske Straže«! Povsod lahko pridobite nekaj prijateljev in znancev, ki bi bili pripravljani na leto vsaj 50 vin, ali 1 K žrtvovati kot udnino »Slovenski Straži«. Ko jih dobite ustanovite podružnico — povsod in vedno na pridobivajte »Slovenski Straži« nove člane in članice. Ne zabimo matere domovine, v stiski in potrebi je!

Sklad slovenskih županstev za narodno obrambo v spomin Antona Martina Slomška je ustanovila »Slovenska Straža«. Prav vsako slovensko županstvo naj bo zastopano v tem skladu. Narodna čast naših županstev to veleva. Povsod naj se dobi kak zavezen mož, ki nai v občinski seji to predlaga!

Novi nabiralniki »Slovenske Straže« naj bi bili nabiralniki »Slovenske Straže« okoli gostov!

Na občnih zborih posoilnic, hranilnic, zadrug in drugih gospodarskih društev naj se del čistega dobička določi tudi za »Slovensko Stražo«.

Nova koleka »Slovenske Straže« sta izšla. Kolec »Na straži« se prodaja po dva vinarja, istotako kolec »Narodna noša«. Poleg teh dveh kolekov se dobé v zalogi »Slovenske Straže« še naslednji narodni koleki: Slomšek, Marijin kolec, Slovenska zemlja Slovincem, Slovensko dekle, Slovenija. — Na vsako pismo kolec »Slovenske Straže«!

Razglednica »Junak« se naroča v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

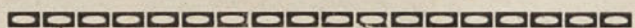
Računske listke »Slovenske Straže« spravite v vse gostilne, kamor zahajate. Povsod naj se rabijo računski listki. V tem oziru se vse premalo stori!

Pri spornih poravnava, ob zmagah pri občinskih volitvah, pri krstih, porokah in sploh pri vseh veselih in žalostnih dogodkih mislite na »Slovensko Stražo«!

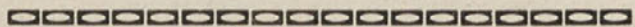
Tri vrste Slomškovih razglednic v kratkem izidejo v založbi »Slovenske Straže«. Ena razglednica bo predstavljala živo sliko, ki naj se jo aranžira pri Slomškovih slavnostih. Prodajajte pri slavnostih te razglednice v korist »Slovenske Straže«.

Podobi naših narodnih voditeljev kranjskega deželnega glavarja dr. Iv. Šusteršiča in ustanovitelja naše gospodarske in izobraževalne organizacije dr. Jan. Ev. Kreka je založila »Slovenska Straža«. Sliki, ki bode ta v kras vsaki pisarni, vsakemu društvu in vsaki domači hiši, izideta v najkrajšem času. Cena elegantno v svetlotisku na trdnem kartonu izvršeni sliki je 2 K, obe sliki skupno 3 K. Naročila naj se pošiljajo na »Slovensko Stražo«.

Kdor ima kaj molitvenikov, šolskih knjig ali knjig leposlovne vsebine, naj jih pošlje »Slovenski Straži«, da jih odpošlje na slovenske meje.

Ali je kak odsek, ki bi orlovskemu odseku v Gradcu prodal bradljo po nižani ceni proti obrokom ali pa jo za nekaj let proti odškodnini posodil? Orel v Gradcu je najvažnejši, kar jih imamo, ima pa zelo skromna sredstva. Upati je, da mu kak odsek pride na pomoč. — Ponudbe naj se naslove na **Lud. Tomažiča**, faktorja v Katoliški tiskarni v Ljubljani.

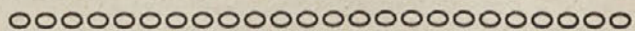

Zlata knjiga.

Orel brez „Zlate knjige“ ne more izhajati, ako hoče res biti in ostati Orel. V njej najde razložena vsa načela, na katerih stoni naša organizacija. „Zlata knjiga“ kaže našim Orlom pot do njihovih visokih ciljev.

Cena broš. 1 K, vez. 2 K.

Naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

Mladeniška organizacija.

Brez te brošure ni mogoče nobenega telovadnega odseka ustanoviti, pa tudi ne ustanovljenega pravilno in uspešno voditi. »Mladeniška organizacija« obsega poslovniki naše organizacije in natančno odgovarja na vsako vprašanje, ki se tiče uredbe, vodstva in delovanja naših odsekov.

Cena 60 v.

Naroča se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

